Magiczny Kraków

XVIII Krakowskie Dni Integracji

2026-04-24

Blisko dwie dekady współpracy na rzecz dostępności zyskało nową, najszerszą w Polsce formę. 21 kwietnia w Centrum Edukacyjno-Badawczym „Działownia" Politechniki Krakowskiej rekordowa liczba 12 krakowskich uczelni oraz Gmina Miejska Kraków podpisały Porozumienie o współpracy na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami. Ceremonia stanowiła kulminacyjny punkt XVIII Krakowskich Dni Integracji, które rozpoczęły się w poniedziałek 20 kwietnia i potrwają do piątku.

Nowy dokument zastąpił dotychczas obowiązujące porozumienia, których historia sięga 15 listopada 2007 roku. To właśnie wtedy trzy uczelnie – Politechnika Krakowska, Akademia Górniczo-Hutnicza oraz Akademia Ekonomiczna (obecnie Uniwersytet Ekonomiczny) – zawarły pierwszą w Polsce międzyuczelnianą umowę koordynującą działania na rzecz dostępności studiów dla osób z niepełnosprawnościami. Przez 19 lat do grona sygnatariuszy sukcesywnie dołączały kolejne szkoły wyższe oraz samorząd miasta. Dziś do koalicji na rzecz dostępności przystąpiły trzy nowe uczelnie: Akademia Kultury Fizycznej im. Bronisława Czecha, Akademia Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie oraz Uniwersytet Ignatianum w Krakowie.

Akademicko-miejska współpraca ponad barierami

Podpisane właśnie porozumienie ujednolica i rozszerza dotychczasowe umowy. Pod dokumentem podpisy złożyli rektorzy i przedstawiciele 12 uczelni oraz Prezydent Miasta Krakowa Aleksander Miszalski, co czyni to porozumienie najszerszą tego typu koalicją w Polsce. Porozumienie na PK podpisali: prof. dr hab. inż. Jerzy Lis (rektor Akademii Górniczo-Hutniczej), prof. dr hab. Anna Marchewka (p.o. rektora Akademii Kultury Fizycznej), prof. dr hab. Andrzej Bednarczyk (rektor Akademii Sztuk Pięknych), dr hab. Grzegorz Mielczarek prof. AST (reprezentant Akademii Sztuk Teatralnych), dr hab. Bernard Ziębicki, prof. UEK (rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie), ks. prof. dr hab. Robert Tyrała (rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II), dr hab. Radosław Wiśniewski, prof. UAFM (rektor Uniwrsytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego), mgr inż. Piotr Jabłoński SJ (zastępca kanclerza Uniwersytetu Ignatianum), dr hab. Hubert Kaszyński, prof. UJ (koordynator ds. dostępności Uniwersytetu Jagiellońskiego), dr hab. Wojciech Bąk, prof. UKEN (rektor Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej) oraz prof. dr hab. inż. Ewa Błońska (prorektor Uniwersytetu Rolniczego).

– Kiedy byłem studentem obniżanie krawężników na skrzyżowaniach w celu ułatwienia wjazdu na nie wózkami było nowością, która przyszła z zachodu. Dziś jest standardem w projektowaniu ciągów dla pieszych i nikt tego nie kwestionuje. To najlepszy dowód na to jak wiele się zmieniło jeśli chodzi o usuwanie barier w przestrzeni miejskiej, w czym Politechnika z dumą uczestniczy od dwóch dekad. Cieszę się, że możemy działać razem dla studentów, pracowników oraz wszystkich, dla których chcemy wspólnie burzyć bariery – powiedział prof. dr hab. inż. Andrzej Szarata, rektor Politechniki Krakowskiej, który uroczyście otworzył konferencję i złożył podpis pod porozumieniem w imieniu PK.

Zakres współpracy jest kompleksowy i odpowiada na realne potrzeby osób z szczególnymi potrzebami. Strony zobowiązały się do wspólnego organizowania dostępnych wydarzeń, w tym Krakowskich Dni Integracji, promowania miasta i krakowskich uczelni jako przestrzeni otwartych,

realizacji badań i konferencji poświęconych dostępności, a także pomocy w nawiązywaniu współpracy ze szkołami średnimi. Sygnatariusze będą również prowadzić działania aktywizujące i zmierzające do poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami.

– Dzisiejsze porozumienie to coś więcej niż tylko deklaracja współpracy. To zobowiązanie do realnych działań opartych o system naczyń połączonych. Kształcenie w obszarze inkluzywności to nie jest tylko jeden etap, a cała ścieżka edukacyjna, która nie kończy się na uczelniach wyższych, ale są one jego kluczową częścią. To tutaj powstają naukowe fundamenty projektów, które potem realizujemy na poziomie administracyjnym – mówił Aleksander Miszalski, prezydent Miasta Krakowa.

Nagrody Integralia 2026 dla liderów dostępności

W trakcie głównego wydarzenia Krakowskich Dni Integracji wręczono nagrody Integralia 2026 - prestiżowe wyróżnienia przyznawanego corocznie osobom i organizacjom szczególnie zaangażowanym w działania na rzecz dostępności oraz włączanie studentów z niepełnosprawnościami w życie akademickie i kulturalne Krakowa. W tym roku Kapituła postanowiła przyznać nagrodę główną Fundacji Studentów i Absolwentów AGH w Krakowie Academica, która podejmuje działania zmierzające do poprawy oraz promocji kultury fizycznej (w tym także dla osób z niepełnosprawnościami) na Akademii Górniczo-Hutniczej i poza nią.

Nagrodzonych zostało też 16 osób, pracowników krakowskich uczelni: prof. dr hab. inż. Sławomir Grądziel i prof. dr hab. inż. Wiesław Zima (Politechnika Krakowska), dr Rafał Majka (Uniwersytet Andrzeja Frycza Modrzewskiego), mgr inż. Wojciech Sajdak, mgr Łukasz Guliński oraz mgr inż. Dariusz Mendyk (AGH), mgr inż. Piotr Jabłoński (Uniwersytet Ignatianum), dr Monika Pyrczak-Piega oraz mgr. Bożena Kołpak-Warias (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II), mgr Janusz Kozioł (Akademia Sztuk Pięknych), dr hab. Karolina Czerwiec, prof UKEN i dr Magdalena Lubińska-Bogacka (Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej), dr Daniel Skwirut oraz mgr inż. Katarzyna Kędra (UJ), mgr. inż. Paulina Synowiec oraz mgr Sławomir Szarek (Uniwersytet Rolniczy).

W ubiegłych latach laureatami nagrody głównej Integraliów były m.in. Muzeum Historyczne Miasta Krakowa (2025), Centrum Sportu Niepełnosprawnych (2024) oraz Małopolski Instytut Kultury (2023).

Politechnika motorem inkluzywnych innowacji

Po części oficjalnej uczestnicy konferencji wysłuchali wystąpienia dr hab. inż. arch. Patrycji Haupt, prof. Politechniki Krakowskiej, która w swoim wykładzie „Miasto postrzegane przez obszary dostępności” (na temat nietypowych rozwiązań dla osób z niepełnosprawnościami w architekturze) odeszła od standardowego, technicznego ujęcia dostępności. Podkreślała, że inkluzywność współczesnego miasta nie może być rozumiana wyłącznie jako eliminacja barier architektonicznych, ale jako kategoria obejmująca percepcję, różnorodność użytkowników oraz możliwość pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturowym.

– Miasto odbierane jest poprzez wszystkie zmysły, jednak projektowanie przestrzeni publicznych nadal koncentruje się głównie na aspekcie wizualnym. Uwzględnienie bodźców dźwiękowych, materiałowych i zapachowych wpływa na orientację oraz komfort użytkowników – mówiła dr hab. inż. arch. Patrycja

Haupt, prof. PK.

Prof. Haupt zwróciła uwagę na niedobór praktycznego podejścia w edukacji architektonicznej oraz konieczność uwzględniania niepełnosprawności niewidzialnych, takich jak neuroróżnorodność, autyzm czy ADHD. Wskazała również na problem przeciążenia bodźcami w mieście oraz krytycznie odniosła się do uproszczeń wynikających z koncepcji „miasta 15-minutowego", która często sprowadza dostępność wyłącznie do bliskości funkcji. – Wciąż projektujemy dla „standardowego użytkownika", który nie istnieje. Prawdziwie inkluzywna architektura musi odchodzić od technokratycznych norm i zacząć odpowiadać na różnorodność, także tę niewidzialną. Inaczej nawet najnowsze budynki będą wykluczać – dodała.

Nie zabrakło także prezentacji innowacyjnych rozwiązań technologicznych opracowanych przez studentki i studentów Politechniki Krakowskiej. Mgr inż. Bartłomiej Romowicz oraz mgr inż. Adrian Starowicz zaprezentowali pojazd elektryczny dla osób na wózkach „Lizard" – przykład tego, jak nowoczesne technologie mogą wspierać niezależność i mobilność osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Uczestnicy konferencji mogli się również zapoznać z „Poligonem dostępności" – ścieżką edukacyjną będącą kompendium informacji dla architektów na temat największych i najczęstszych przeszkód infrastrukturalnych, jakie napotykają osoby z niepełnosprawnościami.

Krakowskie Dni Integracji za nami i przed nami

XVIII Krakowskie Dni Integracji odbywają się pod patronatem wszystkich sygnatariuszy porozumienia. Rozpoczęły się 20 kwietnia i potrwają do 24 kwietnia. Dotychczas w ramach wydarzenia odbyły się m.in. wykład o tym w jaki sposób AI może być osobistym asystentem w nauce i warsztaty VR. W kolejnych dniach zapraszamy np. na prezentację nowoczesnych technologii w służbie osób z niepełnosprawnościami, warsztaty parasportowe, raport na temat tego w jaki sposób można upraszczać język uczelniany a także warsztaty kulinarne „Ajurwedyjskie gotowanie". Szczegółowy program dostępny jest na stronie głównego organizatora, czyli Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

Dla Politechniki Krakowskiej Główna Konferencja XVIII Krakowskich Dni Integracji była nie tylko okazją do podsumowania 19 lat działań na rzecz dostępności, ale przede wszystkim do wyznaczenia kierunków na kolejne lata – z nowymi partnerami, szerszym spojrzeniem i jeszcze większym zaangażowaniem.